

عنوان مقاله:

نقش گنبد در معماری ایران

محل انتشار:

همایش ملی معماری، عمران و توسعه نوین شهری (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

رامین رضایی شهابی - کارشناس ارشد شهرسازی، مدرس دانشگاه علم و فن ارومیه

بیژن عبدی - کارشناس ارشد معماری، مدرس دانشگاه پیام نور میاندوآب

میثم غضنفری - دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری و منطقی، دانشگاه آزاد قزوین

حسین فرامرزی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات ارومیه

خلاصه مقاله:

گنبد سقفی است نیم کروی یا مقعر که معمولاً در بالای پلانهای مدور یا مربع و کثیرالاضلاع، که با کمک گوشوار مدورمیشود، تعبیه میگردد. گنبد دارای سوابق طولانی است که قدمت و سیر تحول آن بخوبی روشن نیست. معماران ایرانی در نهایت چیره دستی و قدرت تخیل فراوان مطابق روحیات و احساسات خود و جامعه آن روزگار انواع گنبد را از لحاظ فرم، ابعاد، مصالح و ... به دنیای مادی هدیه کردند. گنبد یکی از عناصر مهم در معماری ایران است و یکی از بخشهاینا گسستنی از آن است دلایل استفاده از گنبد در معماری این بود که ایرانیان اصولاً از ساختمان با ستونهای زیاد خوششان نمی آمد و برای اینکه یک فضای مسقف بزرگ بدون ستون ایجاد کنند از شیوه نیارشی گنبد استفاده می- کردند. برخی از نمادها در بسیاری از فرهنگهای جهان مشترکند. گاه این نمادهای مشترک مدلول واحدی هم دارند و این بر اهمیّت مطالعه آنها برای دستیابی به مشترکات فطری انسانها، مشترکات وحیانی آنان و شناخت تعامل میان فرهنگهای بشری میافزاید. گنبد در زمره این نمادها است. در این مقاله ضمن تشریح اجمالی و آشنایی با انواع گنبد و سیر تحول آن به برخی از مطالعات صورت پذیرفته و تحلیلهای سازه‌های گنبدها توسط محققان کشور، به دانش ژرف سازندگان میراث ارزشمند کشورمان اشاره شده است که مقاومت و پایداری سازه‌های گنبدها در نتیجه آگاهی پیشینیان و عالمانه بودن اجرای گنبدهای تاریخی، تلقی میشود. به رغم آنچه برشمرده شد با استناد به تحولات صورت پذیرفته در دنیای معاصر و وجوب آشنایی با ابداعات جدید، به خلاء حضور خلاقانه مهندسان ایرانی در این عرصه اشاره شد و لزوم تداوم راه پیشینیان توسط مهندسان معاصر ایرانی و تأثیر مبتکرانه آنها در این مسیر مورد تاکید قرارخواهد گرفت

کلمات کلیدی:

معماری ایران، معماری اسلامی، معماری سنتی، سازه‌های سنتی، گنبد، تحول، گونهنشاسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/315400>

